

ZEVENENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

7 oktober 2007

Eerste lezing *Habakuk 1, 2-3; 2, 2-4*

Hoelang moet ik nog roepen, Heer, terwijl Gij maar niet luistert? Hoelang moet ik de hemel nog geweld aandoen, terwijl Gij maar geen uitkomst brengt? Waarom laat Gij mij onrecht lijden en ziet Gij die ellende maar aan? Waarom moet ik leven te midden van geweld en verdrukking en waarom rijst er twist en moet men lijden onder tweedracht?

De Heer gaf mij ten antwoord: „Schrijf het visioen op, zet het duidelijk op schrift, zodat men het vlot kan lezen. Want dit visioen – al wacht het de vastgestelde tijd nog af – hunkert niettemin naar zijn vervulling: het vertelt geen leugen. Al blijft het ook uit, geef het wachten niet op, want komen doet het beslist en het komt niet te laat. Bezwijken zal hij die in zijn hart niet deugt; de rechtvaardige echter blijft leven door zijn trouw.”

Tweede lezing *Tweede Brief aan Timoteüs 1, 6-8.13-14*

Dierbare,

Vergeet niet het vuur aan te wakkeren van Gods genade die in u is door de oplegging van mijn handen. Want God heeft ons niet een geest geschonken van vreesachtigheid, maar een geest van kracht, liefde en bezonnenheid. Schaam u dus niet van onze Heer te getuigen. Schaam u evenmin voor mij, zijn gevangene. Draag uw deel in het lijden voor het evangelie.

Neem als richtsnoer de gezonde beginselen die gij uit mijn mond hebt vernomen en houd ze vast in het geloof en de liefde van Christus Jezus. Bewaar de u toevertrouwde schat met de hulp van de heilige Geest die in ons woont.

Evangelie *Lucas 17, 5-10*

In die tijd zeiden de apostelen tot de Heer: „Geef ons meer geloof.”

De Heer antwoordde: „Als ge een geloof hadt als een mosterdzaadje, zoudt ge tot die moerbeiboom zeggen: ‘Maak uw wortels los uit de grond en plant u in de zee, en hij zou u gehoorzamen’.”

„Wie van u zal tot de knecht die hij in dienst heeft als ploeger of veehoeder, bij diens thuiskomst van het land zeggen: ‘Kom meteen aan tafel en tast toe?’ Zal hij niet eerder zeggen: ‘Maak mijn maaltijd klaar; omgord u en bedien mij terwijl ik eet en drink; daarna kunt ge zelf eten en drinken?’ Moet hij die knecht soms dankbaar zijn, omdat hij heeft uitgevoerd wat hem is opgedragen? Zo is het ook met u: wanneer ge alles hebt gedaan wat u opgedragen werd, zegt dan: ‘Wij zijn maar gewone knechten; wij hebben alleen maar onze plicht gedaan’.”

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

Zevenentwintigste zondag door het jaar

Habakuk 1, 2-3; 2, 2-4 • Psalm 95 • Tweede Brief aan Timoteüs 1, 6-8.13-14 • Lucas 17, 5-10

Geschonken geloof

PAUL KEVERS

DE EERSTE LEZING is een tekst van Habakuk, een van de minder bekende ‘kleine profeten’. Habakuk trad op als profeet omstreeks 600 vóór Christus, toen de Babyloniërs de nieuwe machthebbers werden in het Midden-Oosten. Habakuk heeft daar zo z’n vragen bij. Is die nieuwe politieke situatie voor het joodse volk een reden tot hoop, of een nieuwe bedreiging? Het is kenmerkend voor Habakuk dat hij zijn twijfels en vragen niet verzwijgt, maar ermee naar God gaat en uitziet naar een antwoord. In de lezing van vandaag geeft de profeet uiting aan zijn twijfelende

bezorgdheid. Zowel in Israël als op het internationale politieke toneel heersen onrecht, geweld en verdrukking. Waar is God in dit alles? Het antwoord luidt: Heb geduld, gerechtigheid zal geschieden, uiteindelijk zal de rechtvaardige gered worden door zijn trouw.

De lezing is gekozen in aansluiting bij de evangelielezing. Daarin gaat het over de kracht van het geloof, waardoor de leerlingen van Jezus het ook in moeilijke omstandigheden kunnen uithouden. De tekst maakt deel uit van Lucas' 'grote reisverhaal', waaruit we al vele zondagen lang aan het lezen zijn. Nog altijd is Jezus met zijn leerlingen op weg naar Jeruzalem. Onderweg heeft Jezus parabels verteld en vermaningen uitgesproken, waardoor de leerlingen zich almaar scherper bewust werden van de zwaarte van hun opdracht. Vandaar hun verzuchting: „Geef ons meer geloof.” Jezus antwoordt met een beeld en een gelijkenis.

Eerst het beeld. Geloof is krachtig. 'Geloof kan bergen verzetten', die uitdrukking kennen we uit Mattëus 17, 20. Hier bij Lucas luidt het een beetje anders. Geloof, al is het nog zo klein als een mosterdzaadje, is in staat een moerbeiboom te ontwortelen en in de zee te planten.

Moerbeibomen kwamen destijds veel voor aan de oever van het meer van Galilea. Ze kunnen erg oud worden en hebben talrijke, bijzonder taaie wortels. Zo'n boom met wortel en al verplanten naar de zeebodem is onbegonnen werk.

Dan volgt de gelijkenis over de heer die het niet meer dan normaal vindt dat zijn knechten hem aan tafel bedienen. Als gelovigen zijn wij maar 'gewone knechten'. Letterlijk staat er zelfs: „waardeloze slaven”. Die uitspraak van Jezus klinkt ons vreemd in de oren. Hoe kunnen we dat rijmen met de liefdevolle relatie tussen God en de mensen, waarvan Jezus elders getuigt?

Jezus zegt wel vaker schokkende dingen in zijn parabels. Daarmee wil Hij zijn toehoorders doen nadenken. Met deze gelijkenis wil Hij ons duidelijk maken dat God ons niets verplicht is.

Tegenover God kunnen wij nooit groot gaan op eigen prestaties. Dat is de grote vergissing van hen die „overtuigd van eigen gerechtigheid de anderen minachten” (Lucas 18, 9). Zij denken dat zij God kunnen 'dwingen' door offers te brengen. Dat zij 'hun hemel kunnen verdienen', door zo getrouw mogelijk wetten en regels te onderhouden. Die mentaliteit vinden we bijvoorbeeld bij de oudste zoon in de parabel van de verloren zoon: „Al zoveel jaren dien ik u en nooit heb ik uw geboden overtreden, toch hebt gij mij nooit een bokje gegeven om met mijn vrienden feest te vieren.” Maar de vader antwoordt: „Jij bent altijd bij me en alles wat van mij is, is ook van jou” (Lucas 15, 29.31).

God is ons niets verplicht. Maar Hij houdt van ons met een grenzeloze, gratuite liefde. Laten we daar maar op vertrouwen, met een geloof 'dat bergen kan verzetten'. Dat vertrouwen wordt beloond, niet onze prestaties. Dat is het wat Jezus zijn leerlingen duidelijk wil maken, wanneer die hem vragen om „meer geloof”. Jezus zelf heeft zijn geloof, zijn vertrouwen in God, ervaren als een bron van geestelijke kracht en innerlijke vrijheid. Dat geloof is geen kwestie van bezit, van meer of minder 'hebben'. Het is geen loon voor een prestatie, maar een geschenk voor wie zich in vertrouwen overgeeft. Die gedachte vinden we ook terug in de tweede lezing van deze zondag, waarin het gaat over „Gods genade”, over „een geest van kracht die ons geschonken werd” en over een „ons toevertrouwde schat”.